

Відомості про здійснення регуляторної діяльності

Аналіз стану функціонування сфери підприємництва свідчить про те, що його розвиток неможливий без ефективної державної регуляторної політики.

Саме тому зусилля облдержадміністрації спрямовуються на зменшення втручання органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у діяльність суб'єктів господарювання, усунення перешкод у розвитку господарської діяльності.

Щодо стану дотримання органом виконавчої влади єдиного підходу до підготовки проектів регуляторних актів.

З метою забезпечення безумовного виконання в області органами виконавчої влади Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», рішенням від 20 грудня 2016 року 7 сесії обласної ради VII скликання затверджена та реалізується обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2017-2020 роки, в рамках якої визначено:

- ведення реєстру регуляторних актів, розпорядником яких є обласна державна адміністрація;

- оприлюднення плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів та плану-графіка проведення заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів;

- забезпечення інформаційної відкритості та залучення громадськості до проведення регуляторних процедур, як під час обговорення проектів регуляторних актів, так і для проведення незалежної експертизи на етапі відстеження результативності дії.

Протягом 2019 року для забезпечення системності та узгодженості регуляторних актів у галузях (сферах) економіки області здійснювались заходи щодо:

- недопущення запровадження нових регулювань, які не відповідають принципам державної регуляторної політики;

- підвищення рівня відповідності аналізу регуляторного впливу вимогам Постанови КМУ від 11.03.2004 № 308 (зі змінами) «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акту» щодо обов'язковості здійснення регуляторними органами “cost-benefit analysis” (оцінки затрат та економічних вигод) та SMI-test;

- забезпечення якості підготовки проектів регуляторних актів, дослідження впливу проекту регуляторного акта на конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, використовуючи онлайн-інструмент з Розрахунку стандартних витрат суб'єктів малого підприємництва щодо регулювання та оцінки корупційних ризиків.

З метою забезпечення належного фахового рівня учасників процесу перегляду регуляторного середовища, періодично проводились навчання

основним засадам державної регуляторної політики, а також принципам та інструментам проведення перегляду і удосконалення місцевого регуляторного середовища за сприяння експертів та фахівців Державної регуляторної служби України.

Вся інформація, що стосується реалізації регуляторної політики в області оприлюднюється на офіційному веб-сайті облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua>) в рубриці “Регуляторна діяльність”. Протягом року постійно оновлюються такі підрубрики як: повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів, безпосередньо проекти регуляторних актів та звіти про їх відстеження. Крім того, для забезпечення систематизації регуляторних актів на веб-сайті розміщено та постійно оновлюється “Реєстр чинних регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації”, який станом на 01.01.2020 року налічує 39 регуляторних актів.

Протягом 2019 року здійснено заходи з відстеження результативності дії регуляторних актів та підготовлено відповідні звіти стосовно 13 регуляторних актів. Під час проведення заходів з відстеження ефективності було встановлено, що реалізація даних регуляторних актів забезпечила досягнення цілей, визначених при їх затвердженні.

Щодо здійснення аналізу регуляторного впливу при підготовці проектів регуляторних актів

З метою підвищення якості підготовки проектів регуляторних актів, полегшення процесу всебічного обґрунтування необхідності запровадження державних регулювань направлено місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування для застосування “Рекомендації щодо оцінки регуляторного впливу проекту регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу”, розроблені ДРСУ.

При проведенні аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акту застосовувалися оновлені підходи до здійснення (АРВ). При проведенні М-тесту здійснювався необхідний публічний діалог з сектором підприємництва в рамках консультацій щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання.

Щодо проведення роботи з планування діяльності стосовно підготовки проектів регуляторних актів та внесення, у разі потреби, до плану відповідних змін.

На виконання статей 7 та 13 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” обласною державною адміністрацією 13 грудня 2019 року було затверджено, 19 грудня оприлюднено на офіційному веб-сайті облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua>) в рубриці “Регуляторна діяльність” та на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних “План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів облдержадміністрації на 2020 рік”. План містить види та назви проектів регуляторних актів, обґрунтування необхідності їх прийняття, строки

підготовки, найменування органів та підрозділів, відповідальних за їхню розробку, також в примітках зазначено спосіб оприлюднення проектів регуляторних актів.

Щодо оприлюднення проектів регуляторних актів.

Усі проекти рішень, що мають ознаки регуляторних актів, проходять встановлену чинним законодавством процедуру їх розробки та прийняття. Згідно статті 9 Закону в області забезпечено оприлюднення кожного проекту регуляторного акту з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

Проекти регуляторних актів разом із відповідним аналізом регуляторного впливу були оприлюднені у спосіб передбачений статтею 13 цього Закону не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення повідомлення про оприлюднення цього проекту регуляторного акта.

Строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження та пропозиції, становив не менше ніж один місяць та не більше ніж три місяці з дня оприлюднення проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу.

Щодо опрацювання одержуваних зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань у процесі підготовки проектів регуляторних актів та виконання заходів з відстеження їх результативності.

Уважно опрацьовувалися пропозиції до проектів регуляторних актів, що надходили від суб'єктів господарювання та їх об'єднань, розглядалися місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, в тому числі в ході громадських обговорень ще на етапі підготовки проектів регуляторних актів. Крім того, обговорення актуальних зауважень та пропозицій періодично відбувається на засіданнях обласної координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

Щодо взаємодії органу виконавчої влади у процесі регуляторної діяльності з конкретними суб'єктами господарювання, їх об'єднаннями, науковими установами та консультативно-дорадчими органами.

Запроваджено постійний діалог між владою та бізнес-колами шляхом постійних зустрічей з представниками громадських об'єднань підприємців області, де обговорюються актуальні проблеми, з якими стикаються підприємці під час здійснення своєї діяльності, заходи щодо створення умов для поліпшення підприємницького клімату, проекти регуляторних актів.

Дотримання практики проведення зустрічей та «круглих столів» дозволяє розробникам проектів регуляторних актів досліджувати та враховувати слушні зауваження суб'єктів господарювання, на яких безпосередньо поширюватиметься дія регуляторного акта.

Щодо систематизації регуляторних актів.

Облдержадміністрація забезпечувала дотримання принципу прозорості та передбачуваності регуляторної діяльності.

З метою виконання вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, Постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 “Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних” (зі змінами та доповненнями), підготовлено доручення заступника голови облдержадміністрації від 20.11.2019 № 04-09/6309.

Наразі планомірно ведеться робота щодо розміщення та актуалізації наборів відкритих даних, розпорядником яких є облдержадміністрація, на державному веб-порталі data.gov.ua з дотриманням законодавства у сфері запобігання корупції.

Щодо перегляду регуляторних актів та виконання заходів з відстеження їх результативності.

13 січня 2020 року був затверджений та оприлюднений на офіційному веб-сайті облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua/>) в рубриці “Регуляторна діяльність” “План-графік проведення заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації на 2020 рік”.

Щодо оприлюднення органом виконавчої влади інформації про здійснення регуляторної діяльності.

З метою підвищення якості роботи в напрямі реалізації державної регулярної політики у сфері господарської діяльності облдержадміністрацією постійно надається консультаційна допомога органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування, здійснюється систематичне оприлюднення інформації щодо реалізації в області державної регуляторної політики через засоби масової інформації.

Внаслідок виконання вимог Закону в області оптимізовано державне регулювання господарської діяльності, забезпечено більш ефективне витрачання бюджетних коштів, зменшено регуляторний тиск на суб'єктів господарювання, що позитивно впливає на результати їх діяльності.

В області стало зростають показники у сфері розвитку підприємництва, господарську діяльність здійснюють 6105 підприємств, з яких 5712 малих, у тому числі 4819 належать до мікропідприємств, 388 середніх, 5 великих та понад 36 тис. фізичних осіб-підприємців.

У структурі обласного підприємництва за розмірами підприємств у 2018 році частка малих підприємств від загальної кількості становила 93,5%, середніх – 6,4% (в Україні – 95,4% та 4,5% відповідно).

Кількість суб'єктів підприємництва у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення, порівняно з 2017 роком, збільшилась як по малих, так і по середніх підприємствах та склала 56 одиниць (+3,7%) і 4 одиниці (+33,3%), відповідно. Показник кількості середніх підприємств зріс вперше з 2014 року та дорівнює середньому показнику по Україні.

Забезпечується зайнятість, враховуючи середні підприємства, для понад 95 тисяч осіб або 91,5 % до загальної кількості зайнятих працівників на підприємствах області.

Досягнутий обсяг реалізованої продукції, товарів і наданих послуг малими та середніми підприємствами майже 84 млрд грн (+12,4 млрд грн, (+17,4%)) або 82,6 % до загального обсягу реалізованої продукції. Частка середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) у 2018 році становила 57,2% (по Україні – 42,1%), малих – 25,4 % (по Україні – 19,1%).

За даними Головного управління Державної податкової служби в області, протягом 2019 року було взято на облік майже 7,0 тис. суб'єктів підприємництва, з них 1048 од. - юридичні особи (що більш, ніж в два рази перевищує кількість припинених (403 од.)) та 5911 - фізичні особи – підприємці (що перевищує на 25,7 % кількість припинених (4701 од.)).

За січень-грудень 2019 року надходження до місцевих бюджетів від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва порівняно з відповідним періодом 2018 року на 13,6 % більше і становили 2,82 млрд грн (48,3% від усіх податкових надходжень, що контролюються Державною фіскальною службою в області).

Проводилась робота щодо удосконалення системи надання адміністративних послуг, в тому числі безперервного функціонування мережі центрів області. Позитивним результатом таких дій облдержадміністрації стало суттєве збільшення кількості наданих адміністративних послуг через центри, так за підсумками 2019 року кількість послуг, наданих через центри складає понад 745 тисяч, що на 17,0% більше, ніж за 2018 рік.

В області продовжується започаткована ефективна співпраця з експертним середовищем з питань регуляторної політики. Так, представники Державної регуляторної служби України разом з експертами проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах»/TAPAS з ініціативи проекту «Регуляторна мапа України» провели практичний тренінг: «Використання відкритих даних для розвитку бізнесу на Чернігівщині».

Також, було організовано тренінг-презентацію «Як підвищити ефективність регуляторної політики за допомогою відкритих даних» за участю представників Програми USAID KEU та Державної регуляторної служби України.

В цілому реалізація державної регуляторної політики в області забезпечує виконання вимог чинного регуляторного законодавства, що, в свою чергу, сприяє вдосконаленню процесу правового регулювання господарських відносин, недопущенню прийняття економічно недоцільних та неефективних рішень, спрямована на поліпшення умов для розвитку підприємницької діяльності.